

Časopisi / Journals: Kemija u industriji * Chemical and Biochemical Engineering Quarterly
10000 Zagreb, Croatia, Berislavićeva 6/I * MB 3212190 * OIB: 22189855239 * tel.: +385 1 4872-499 * tel. +385 1 4922-519 * tel./fax: +385 1 4872-490
e-mail: hdki@zg.t-com.hr * web: <http://www.hdki.hr> * <http://www.hdki.hr/kui/> * <http://www.hdki.hr/cabeq/>
IBAN: HR5323600001101367680 * Zagrebačka banka * BIC/SWIFT CODE: ZABHR2X

Kamo ide Europska unija u području zaštite okoliša i kakvi izazovi čekaju Republiku Hrvatsku na tome putu

Dr. sc. *Savka Kučar-Dragičević*
Agencija za zaštitu okoliša

Zaštita okoliša u okviru Europske unije jedno je od važnijih zajedničkih tema te se već desetljećima razvija i dograđuje regulativa, jačaju institucije, izgrađuju sustavi za praćenje stanja okoliša i izvješćivanje o okolišu. Samo regulativa ovog područja izrazito je opširna i sadrži na stotine akata. Tijekom pregovora o pristupanju RH u EU područje zaštite okoliša bilo je jedno od kompleksnijih poglavlja za usuglašavanje. Proces je uključivao izradu (ili temeljitu doradu) niza zakona i pod-zakonskih akata, dokaze o primjenjivosti tih akata, dokaze o pomacima u ispunjavanju obveza, realnije sagledavanje otvorenih i budućih problema, procjene potrebnih financijskih sredstava za ispunjavanje svih obveza. To se odnosilo ne samo na objekte i tehnologije koje je u sljedećem razdoblju nužno izgraditi za ispunjavanje ekoloških normi već i osiguranje sredstava za kadrovsko, institucionalno i tehničko jačanje institucija koje su odgovorne za planiranje i provedbu mjera zaštite okoliša. Iako je Hrvatska sada na kraju toga procesa i premda je većina otvorenih pitanja, ako ne riješena, barem razjašnjena, pred nama je još niz izazova: od rješavanja brojnih nagomilanih problema („crne točke“, odlagališta, postupanje otpadom, ..), osiguranja primjene propisa do uspostave učinkovitijih sustava nadzora, praćenja i izvještavanja. Upravo sistematizirani i obrađeni podaci o stanju i opterećenjima (emisijama, onečišćenjima, uporabi prirodnih resursa, ...) okoliša predstavljaju temelj za donošenje mjera politike zaštite okoliša EU-a, ali i praćenja uspješnosti tih mjera.

U tom zahtjevnom procesu nailazimo na niz važnih pitanja:

- Kako će se Hrvatska pozicionirati u tome sustavu, može li odgovoriti na zahtjeve ujedinjene Europe u području praćenja i izvještavanja, što je sve napravljeno, što još treba napraviti?
- Što takav kompleksan sustav nadzora i praćenje stanja okoliša obuhvaća, što se sve mora pratiti, kako se podaci grupiraju i obrađuju da daju relevantne informacije, što se mjeri i izvještava, kako su izvješća koncipirana i čemu služe?
- Što je Informacijski sustav zaštite okoliša na nacionalnoj razini i u kojoj je fazi izgradnje, koje sustave i baze sadrži i da li je to dovoljno za držanje koraka sa sustavima EU-a?
- Čemu u osnovi služe integrirani podaci na razini EU-a, kako se temeljem njih procjenjuju osnovni problemi okoliša s kojima se EU danas susreće i koji se odgovori/izlazi predlažu, često u potpuno različitim sociološkim, političkim sferama; što se danas procjenjuju kao najvažniji budući izazovi u području okoliša?
- Koliko je Europa ranjiva, što sve donose klimatske promjene, kako osigurati racionalnu dugotrajnu uporabu prirodnih resursa, što su nove teme na ekološkoj sceni EU-a? I da li je RH spremna, ne samo za tehničko i tehnološko praćenje takvih scenarija, nego prvenstveno za usvajanje takvog načina promišljanja zaštite okoliša?

Sve su to pitanja o kojima moramo početi ozbiljno razmišljati ulaskom u obitelj EU-a.